

KURJER ZACHODNI

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

»ISKRA«

ROK XIX.

SOSNOWIEC.

ŚRODA, 25 LIPCA 1928 ROKU.

Nr 203.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Podwyżka cen biletów kolejowych.

WYWIAD Z P. MINISTREM KOMUNIKACJI.

Warszawa, 24.7 (Tel. wł.) Nowo-
mianowany minister komunikacji,
inż. Kühn, przyjął przedstawicieli
prasy stołecznej, którym udzielił wy-
wiadu.

W wywiadzie tym p. minister po-
ruszył różnorodność zapatrywań na
sprawę komercjalizacji kolei. P. mi-
nister będzie dążył do usamodzielnienia
kolei i jaknajwiększego uniezależnienia
od administracji, celem
podwyższenia jej sprawności.

W kierunku tym zdziałano już
bardzo wiele. Za ostatni rok budżetowy
koleje polskie dały duży dochód,
który w znacznej części został zużyty
na inwestycje. Akcja inwestycyjna
będzie prowadzona w dalszym
ciągu.

Co do podwyższenia taryf, to prace
nad zmianą taryfy towarowej po-
trwają jeszcze kilka miesięcy, jest
bowiem system ogromnie skompli-
kowany.

Minister Kwiatkowski

W POZNANIU.

Poznań, 24.7 (PAT) Dziś rano o
godzinie 7 min. 35 przybył tu p. mi-
nister przemysłu i handlu inż. Kwiat-
kowski, witany na dworcu przez wo-
jewodę p. Borkowskiego.

P. minister wygłosi dziś o godzinie
18-ej w auli uniwersytetu poznań-
skiego odczyt p. t. „Współczesne za-
gadnienia ekonomiczne na tle zagad-
nień politycznych”.

Regulacja Wisły

NA CAŁYM JEJ OBSZARZE.

Warszawa, 24.7 (AW) Dyrekcja
drog wodnych opracowała projekt
regulacji Wisły na całym jej obsza-
rze 1500 klm. dla użytku żeglugi.

Projekt przewiduje fundusz 25 mi-
lionów zł. rocznie na uregulowanie
Wisły z tem, że całkowita regulacja
trwać by miała lat 20.

Katastrofalne zderzenie DWUCH SAMOCHODÓW.

Moskwa, 24.7. (AW) W pobliżu Mo-
skwy znajdujący się w pełnym biegu
samochód, wiozący komisarza pracy S.
S. R., Szmita wraz z małżonką zderzył
się na zakręcie szosy z drugim samocho-
dem pasażerskim.

Oba te samochody zostały doszczętnie
rozbite.

Zona komisarza pracy poniosła śmierć
na miejscu, sam zaś komisarz wyszedł
bez szwanku.

Z giełdy warszawskiej.

CEDUŁA Z DNIA 24-7.

AKCJE: Bank Handlowy 117.00, Bank
Polski 178.00—179.00, Bank Zw. Spółek
Zarobk. 81.00, El. Dąbrowa 80.00, Cho-
dorów 172.00, Cukier 62.50, Firlej 65.00,
Wysoka 186.00, Węgiel 98.00—99.00, Lil-
pop 36.50, Modrzejów 41.50, Ostrowiec-
kie B I emisja 115.00, Starachowice
52.75—51.75, Klucze 7.10.

WALUTY I DEWIZY: Nowy Jork 8.90
Londyn 43.34—43.33 i pół, Paryż 34.91 i
jedna czwarta, Praga 26.42, Belgja 124.20
Szwajcaria 171.67 i pół, Holandia 338.70.
Sztokholm 258.65, Dolarówka 5 proc.
37.00—86.00, Ziemskie Kredytowe 4 i pół
proc. 52.40, Poż. Kowarsyjna 5 proc.
57.00.

Tendencja dla akcji niejednorodna, dla
walut słabsza.

Natomiast w połowie sierpnia na-
stąpi podwyżka taryfy osobowej o
20 procent, ze znacznymi ulgami dla
ruchu podmiejskiego.

Masowe wysiedlanie Polaków

Z LITWY I Z UNJI SOWIECKIEJ.

Wilno, 24.7. (Tel. wł.) Onegdaj na po-
graniczu polsko-litewskim wysiedlono
z granic Litwy 12 osób, które miały za-
jąć się Polską Czerwony Krzyż.

Również na pograniczu polsko-sowiec-
kiem w rejonie Iwieńca wysiedlono w
ciągu dnia wczorajszego 16 osób z gra-
nic Unji sowieckiej.

Dwie studentki polskie

MAJĄ STANĄĆ PRZED SĄDEM WOJENNYM NA LITWIE.

Kowno, 24.7. (AW) W miejscowości
Onużeczki na terytorjum litewskim w
niewielkiej odległości od terytorjum
polskiego, policja aresztowała dwie stu-
denci uniwersytetu Stefana Batorego,
które pod Wigardami przekroczyły gra-
nicę polsko-litewską dla udania się do
swoich krewnych, zamieszkałych w Jan-
kowicach.

Aresztowane studentki oddane zosta-
ły do rozporządzenia urzędu śledczego.
Są one nawet już oskarżone o szpie-
gostwo na rzecz Polski.

Swoją pozbawioną wszelkich podstaw
zarzut władze śledcze litewskie moty-
wują rzekomym faktem przekroczenia
przez obie studentki granicy na odcinku
gdzie stoją największe skupienia wojsk
polskich.

Nie jest wykluczone, iż obie areszto-
wane Polki staną przed sądem wojen-
nym w Kownie, oskarżone o szpiego-
stwo.

Tajemnicze narady kominternu

W SPRAWIE POLSKIEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ.

Moskwa, 24.7 (PAT) Wczoraj pre-
zydium 5-ciej międzynarodówki zwo-
łało nadzwyczajne posiedzenie, na
którem rozpatrywane były sprawy
polskiej partii komunistycznej, oraz
partii komunistycznej Zachodniej

Białorusi, t. j. tych terenów biało-
ruskich, które wchodzi w skład tery-
torjum państwa polskiego.

Szczegóły obrad trzymane są w ta-
jemnicy.

Wyrok sądu marszałkowskiego

OCZYŚCIŁ POSŁA MALINOWSKIEGO Z ZARZUTÓW.

Warszawa, 24.7. (AW) Przewodniczą-
cy sądu marszałkowskiego w sprawie
zarzutów p. Alicji Belcikowskiej prze-
ciwko posłowi Marjanowi Malinowskiemu
(PPS) co do współpracy tego ostat-
niego z defenzywą polityczną, wicemar-
szałek Czetwertyński zakomunikował
urzędującemu marszałkowi wyrok w
rozpatrywanej sprawie.

Wyrok wydany w składzie: wicemar-
szałka Czetwertyńskiego jako arbitra,
oraz posłów Kierzkowskiego (BB.) i An-
drzeja Walerona (Stronnictwo chłopskie)
jako arbitrowie stwierdza, że sąd po
szczegółowym rozpatrzeniu zarzutów i
przesłuchaniu obu stron doszedł do prze-
konania, iż zarzuty p. Belcikowskiej
przeciwko posłowi Malinowskiemu są
bezpodstawne.

Zagadka śmierci Malmgreena.

CIĘŻKIE ZARZUTY LOTNIKA CZUCHNOWSKIEGO.

Warszawa, 24.7. (Tel. wł.) Donoszą z
Oslo, że wobec głosów powątpiewania,
jakie pojawiały się w związku z ostat-
nim wywiadem lotnika rosyjskiego
Czuchnowskiego, oświadczył on ponow-
nie z całą stanowczością, że w chwili,
gdy odkrył grupę Malmgreena na lodzie
znajdowało się tam bezwzględnie 5 oso-
by, a więc Zappi, Mariano i Malmgreen.

To kategoryczne oświadczenie Czuch-
nowskiego wysuwa znowu na pierwszy
plan sprawę tajemniczego zaginięcia

Malmgreena, która ostatnio nieco przy-
cichła.

W Narwik oczekuje na gen. Nobile
wagon salonowy, zamówiony na 14 osób.
Razem z gen. Nobile jadą: grupa Viglie-
ri, Zappi, Mariano, który, jak się oka-
zuje, żyje oraz szereg oficerów „Citta
di Milano”.

Załoga „Italii” otrzymała od Mussoli-
niego ostry rozkaz trzymania się w cza-
sie podróży zdala od ludzi i nieudzie-
lania nikomu żadnych informacji.

Sensacyjne dokumenty napoleońskie

ODNALEZIONO W POLSCE.

Kraków, 24.7 (Tel. wł.) Jednemu z
uczonych polskich udało się odkryć
wśród rękopisów, znajdujących się
w bibliotece fundacji Kórnickiej
zbiór autografów Napoleona I-go z
lat 1795 — 1797.

Zbiór ten zawiera szereg niezwy-
kle cennych dokumentów, a m. in.

własnoręczny szkic planów kampanji
włoskiej Napoleona, co tembardziej
jest sensacyjne, że jeszcze za czasów
trzeciej republiki historycy francuscy
poddawali w wątpliwość autor-
stwo planów tej kampanji, podając
jako argument brak jakichkolwiek
zapisków Napoleona w tej mierze.

Przeciwpolskie zbrojenia Litwy.

PROWOKACYJNA NOTA WALDEMARASA DO LIGI NARODÓW.

Berlin, 24.7 (Tel. wł.) Rząd litew-
ski wysłał notę do Ligi Narodów, w
której skarży się, że Rząd polski w
odpowiedzi na manewry litewskie

nad granicą Polski skoncentrował
znaczne ilości wojsk wzdłuż tej gra-
nicy, a to mimo oficjalnego zawiado-
mienia rządu litewskiego o odbywa-
jących tam się manewrach.

Wobec tego rząd litewski uważa
za konieczne przeprowadzenie umoc-
nienia punktów wojskowych nad gra-
nicą polską i zawiadania o tem Ligę
Narodów

P. Prezydent Rzplitej

POWRÓCIŁ DO POZNANIA.

Poznań, 24.7. (PAT) Dziś około godz.
5 popołudniu powrócił tu po trzydni-
owym pobycie w Gdyni p. Prezydent
Rzeczypospolitej.

O godz. 6 wieczorem p. Prezydent o-
becny był na odczyt m. in. przemysłu
i handlu, inż. Kwiatkowskiego pt.
„Współczesne zagadnienia ekonomiczne
na tle zagadnień politycznych”.

O godz. 9 wiecz. p. Prezydent Rze-
czypospolitej zaszczylił swą obecnością
zebranie towarzyskie, urządzone przez
Izbę przemysłowo-handlową w Poznaniu

Budowa olbrzymiego

HOTELU W POZNANIU

Poznań, 24.7 (AW) Hotel, który bu-
dują władze miejskie w Poznaniu w
związku z Powszechną Wystawą Kra-
jową, rozmiarami swymi przekroczy
wszystkie tego rodzaju budynki w
Polsce.

Pojemność hotelu wynosić będzie
76.000 mtr. sześciennej, kosztą zaś
budowy z urządzeniami wyniosą 4
miljony zł.

Budynek zawierać będzie 435 pokoi
mieszkalnych, z tego 235 1-osobo-
wych, 200 — 2-osobowych.

120 pasażerów

BEZ BILETÓW JAZDY.

Lwów, 24.7. (AW) Policja urządziła
wczoraj wielką obławę na dworcu
Głównym.

W ciągu 6 godzin dostało się w ręce
policji 120 osobników bez biletów jazdy.

Największa ilość dostała się w ręce
policji w pociągach z Przemysła, Stani-
sławowa i Stryja.

Ponad 40 osób złożyło bezzwłocznie
opłatę karną.

Innych, którzy tego nie uskuteczni-
li, odwieziono do komisariatu, celem spi-
sania protokołu i wdrożenia postępowa-
nia karnego.

Stolarz mordercą

WŁASNYCH DZIECI.

Wiedeń, 24.7 (PAT) Pewien stolarz
zamordował dwoje swych dzieci oraz
wnuka, poczem sam życie sobie ode-
brał.

Wielka kradzież

W SKLEPIE JUBILERSKIM.

Warszawa, 24.7. (AW) Dziś nad ra-
nem okradziony został sklep jubilerski
Juljusza Zukowskiego przy ul. Chłodnej.
Kradzież skonstatował sam właściciel,
zastając sklep świecący pustkami.

W szybie wystawowej wykrojone by-
ły wielkie otwory.

Jak stwierdził przed władzami poli-
cyjnymi Zukowski skradziono mu 20
zegarków złotych „Omega” i „Zenit”, 35
srebrnych, 40 pierścieni oraz kilkana-
ście sztuk drogich kamieni.

Ogólna szkoda wynosi około 10.000
złotych

PRZEGLĄD PRASY

Jak ma dojść do skutku

ZMIANA KONSTITUCJI?

Od czasu ostatniego wywiadu marszałka Piłsudskiego, który zapowiedział zmianę ustroju państwa, rozwinięła się b. żywa dyskusja, a prym w niej wiodą pisma stojące w najbliższym sąsiedztwie Rządu, propagując i dając do zrozumienia, że zmiana Konstytucji w obecnych warunkach może się dokonać tylko przez zamach. Ciekawe co do istniejących planów wskazówki znajdujemy w „Kurjerze Porannym”. Pismo to przy pomina, że również:

Trzeci Maja był dniem zamachu stanu, dniem okrojowania — jak się dzisiaj mówi w międzynarodowej terminologii politycznej — wbrew postanowieniom litery prawa przy oparciu się o spiskowców i armię przez szefa państwa nowej Konstytucji, której przeprowadzenie w porządku prawnym nie miało szans powodzenia.

Sposób wytworzenia korzystnych warunków natury techniczno-politycznej dla okrojowania obecnej Konstytucji jest — zdaniem „Kurjera Porannego” — następujący:

Rząd przedstawia Sejmowi ułożony przez siebie projekt Konstytucji, deklarując, że przedstawia on całość nie mogąca ulegać żadnej zmianie i że z uchwaleniem tego projektu bez zmian w ściśle określonym krótkim terminie łączy kwestję zaufania. Jeżeli Sejm temu żądaniu nie uczyni zadość, Rząd przedstawia Prezydentowi Rze czypospolitej wniosek o rozwiązanie Sejmu. Nowe wybory poprzędzone zostają lub też złączone zostają z referendum ludowym za przyjęciem lub odrzuceniem rządowego projektu Konstytucji. Referendum nie jest wprawdzie przewidziane w Konstytucji 1921 r., ale żaden z jej postanowień nie wzbrania jego zarządzenia; byłoby ono w każdym razie zgodne z duchem Konstytucji, orzekającej, że „władza zwierzchnia należy do narodu”. Leży poza wszelkimi praktycznym prawdopodobieństwem, by, przy odpowiedniej organizacji świadomości ogółu o następstwach kontynuowania dotychczasowego chaosu absurdów, referendum mogło wypaść na niekorzyść projektu. Przeciwnie liczyć się można z żywiołowym entuzjastycznym poparciem każdej śmiałej i uczciwej próby odrodzenia ustroju państwa. Na to żywiołowe poparcie opinii, rozczarowanej już po raz trzeci w zaufaniu do swojej reprezentacji sejmowej, liczyć można przy każdym innym sposobie wytworzenia warunków odpowiednich do nadania nowej Konstytucji, pod warunkiem rzecz prosta aby ta Konstytucja formą i treścią jasną, zrozumiałą i zwartą odpowiadała instynktownym odczuciom ogółu i posładała dane mogącej jej zapewnić odrazu szeroką popularność.

Ułożenie takiej Konstytucji jest niewzvodnie zadaniem daleko trudniejszym, niż sam techniczny problem jej przeprowadzenia. Z góry można w każdym razie stwierdzić, że na szeroką popularność, na zrozumienie odczucie przez szeroki ogół — nie może liczyć żaden martwy elaborat prawniczy o setce paragrafów przewidujących wszystkie ewentualności mechaniki życia państwowego.

Dość chłodno

BĘDZIE JUTRO.

Warszawa, 24.7 (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym w całej Polsce naogół chłodno.

O godzinie 8 rano było w Warszawie 17 stopni, o 10 zaś 18. O godzinie 8 rano było w Gdyni 14, w Zakopanem 18, w Morskim Oku 15 na Hali Gąsienicowej 15, w Wilnie 14, we Lwowie 20, w Krakowie 19, w Poznaniu 15, w Przemyślu 20.

Według przepowiedni Pima jutro ma być w dalszym ciągu zachmurzenie duże z gdzieniedzie przelotnymi opadami, zwłaszcza na Wileńszczyźnie i w Poznańskim.

Naogół dość chłodno. Umiarkowane wiatry wschodnie.

Światowy rekord

CZASU PŁYWANIA.

Nowy Jork, 24.7 (AW) Sportsmenka amerykańska p. Myrtle-Huddleston ustanowiła nowy rekord czasu pływania.

Utrzymała się ona w wodzie na powierzchni przez 34 godziny 28 minut, co stanowi rekord światowy.

Po ustanowieniu tego rekordu w chwili gdy sportsmenka wychodziła z wody padła zemdlona.

Przybyły lekarz skostatował wy-czerpanie organizmu, potem p. Huddleston odwieziono do szpitala

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w smutnym obrzędzie pogrzebowym św. p. Ojca naszego

PAWŁA GOLCZYKA

a mianowicie Wielebnemu Księdzu Niedermanowi, Zarządowi Centralnych Warsztatów w Niwce, pracownikom Centralnych Warsztatów w Niwce, Orkiestrze kop Jerzy w Niwce, Chórowi kościelnemu, oraz wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym składamy z głębi serca staropolskie Bóg Zapłać.

Zona, syn, córki, zięciowie i wnuki.

Francuski lot przez Atlantyk

ZOSTAŁ NA DŁUŻSZY CZAS PRZERWANY.

Warszawa, 24.7 (AW) Szczęśliwie zapoczątkowany lot Brest — New York przez porucznika Parsia na hydroplanie „La Fregatte” został ostatnio na wysokości 2500 metrów i krążył nad morzem, pokrytym mgłami, co uniemożliwiało lądowanie przed wschodem słońca.

Okazało się, iż motor popsuł się tak dalece, iż zachodzi potrzeba sprawdzenia nowego motoru z Francji.

Potrwa prawdopodobnie dłuższy czas i nie jest wykluczonem, iż por. Paris wyprzedzony zostanie przez innych lotników francuskich, którzy zamierzają dokonać lotu transatlantycznego.

kiego.

Horta, 24.7 (PAT) Hydroplan lotnika Parsia, który przybył wczoraj o godzinie 2-ej z Brestu, leciał ostatnio na wysokości 2500 metrów i krążył nad morzem, pokrytym mgłami, co uniemożliwiało lądowanie przed wschodem słońca.

W czasie swego lotu Paris orjentował się co do kierunku lotu jedynie za pomocą spostrzeżeń astronomicznych, albowiem morze było niewidoczne aż do chwili lądowania.

Lot na przestrzeni 2250 klm. trwał jedenaście godzin.

Szalejący zbrodniarz.

WALKA POLICJI Z BANDYTĄ W DZIELNICY BERLINA.

Berlin, 24.7. (PAT) Dzielnica Moabit była dziś w godzinach rannych widowiskiem dziwnych scen, jakich dotychczas nie notowały kroniki policyjne Berlina.

Zbiegły z więzienia w Brandenburgji przestępca kryminalny Flattau udał się o świcie do mieszkania swej byłej żony, którą podejrzewał o zamiar wydania go policji, dał do niej kilka strzałów rewolwerowych, a następnie 11-ma strzałami ranil ciężko sublokatora, a obecnie

narzeczony swej żony, który chciał mu zagrozić drogę.

Gdy nadbiegła zaalarmowana policja, Flattau zabarykadował się na poddaszu domu i rozpoczął ostrzeliwać się policji.

Dopiero po półtoragodzinnem oblężeniu udało się policji kilkoma celnymi strzałami obezwładnić szalejącego zbrodniarza, który w stanie ciężkim odstawiony został do szpitala więziennego.

KULA OGNISTA

NA NIEBIE WILEŃSZCZYZNY.

Wilno, 24.7. (Tel. wł.) Z Wilna i prowincji donoszą o dziwnym zjawisku, jakie onegdaj obserwowano około godz. 8 wiecz.

Na niebie ukazała się nagle kula ognista wielkości dużej pomarańczy, koloru jasno-fioletowego z długą smugą świetlną.

Kula biegła ze wschodu ku zachodowi i wkrótce zgasła, pozostawiając po sobie ciemno-zieloną smugę poruszającą się w kierunku przeciwnym kierunkowi wiatru.

Smuga trwała na niebie blisko godzinę.

Tragiczna miłość ślepców.

POKOCHALI SIĘ, CHOĆ SIĘ NIGDY NIE WIDZIELI.

Warszawa, 24.7. (Tel. wł.) W jednym z przytułków warszawskich zamieszkał ociemniały mieszkaniec stolicy, Abram Bromberg.

W tymże przytułku przebywa od dzieciństwa lat Helena Jelenkiewiczówna, rodem z Radomia, również ociemniała.

Kiedyś w ogródku zakładowym Bromberg poznał Jelenkiewiczównę.

Nie widzieli się. Nie przeszkadzało to jednak zupełnie, by on uważał ją za najpiękniejszą kobietę, ona jego zaś za wzór szlachetnego mężczyzny.

Oboje niewidomi pokochali się szczerze i gorąco.

Nie mogli jednak spotykać się często. Przepisy zakładu nie pozwalają na to. Bromberg energicznie protestował przeciw temu zarządzeniu.

— Jeżeli nie pozwolicie mi się codziennie z nią spotykać — mówił do służby — to zobaczycie... Ja się zabiję!..

Groźb tych nie brano poważnie. Bromberg jednak nie żartował.

Zdołał zmylić czujność służby.

— Idę do ambulatorjum — oświadczył.

Wyszedł z sali na korytarz.

Podszedł do okna, otworzył je i nie namyślając się, skoczył w dół...

Łoskot padającego na bruk ciała zaalarmował personel zakładowy.

Wezwano natychmiast pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził u Bromberga powikłane złamanie prawej nogi, poranienie głowy i ogólne potłuczenie.

Gdy Bromberga układano w karetce pogotowia, nieszcześliwy, jęcząc ze śmiechu, dopytywał się o swoją ukochaną i prosił, by się nią troskliwie opiekowano.

Wreszcie wyjął z kieszeni torebkę, zawierającą 258 zł. i kazał pieniądze te oddać Jelenkiewiczównie.

Bromberga przewieziono do szpitala. Jelenkiewiczówna, dowiedziawszy się o tragicznym kroku Bromberga, wpadła w rozpacz.

— Co ja będę bez niego robiła — powtarzała, szlochając...

Niezwyczajnie korpulentna dama

POWODEM WIELKIEGO ZBIEGOWISKA.

Warszawa, 24.7. (Tel. wł.) Wczoraj pomiędzy godz. 11 a 12 w południe liczni przechodnie na Nalewkach byli świadkami niezwykle widowiska.

Na jezdni oraz na obydwu chodnikach stał tłum złożony z przeszło 500 osób.

Ruch kołowy był wstrzymany, podobnie jak i ruch pieszy.

Pełniący tam służbę policjant, nie mo-

gąc nawoływaniem i rozkazami w żaden sposób zmusić tłum do zejścia się polecił dozorca domu założyć sikawkę do hydrantu.

Gdy groźba założenia sikawki nie odniosła skutku, dozorca odkręcił kran, posterunkowy zaś chwycił sikawkę w rękę i skierował zimne strumienie wody w tłum.

4163 6

W jednej chwili zbiegowisko zostało rozproszone.

Wówczas policjant udał się do sklepu tytułu, koronek, pończoch i skarpetek Arona Szejnbauma.

Tymczasem tłum znowu zaczął w tym miejscu gromadzić się.

Po chwili ze sklepu wyszła klientka pod opieką policjanta.

Była to p. T. Jest to osoba dość wysokiego wzrostu i o niezwyklej wprost tuszy.

Ukazanie się tej otyłej postaci na ulicy wywołało wśród tłumu ogólny podziw i entuzjazm.

Chodnik znowu zapelniał się tłumem ciekawych tak, że policjant nie mógł przeprowadzić p. T.

Wtedy dozorca powtórnie odkręcił kran, zaś policjant udał się do poprzedniego sposobu rozproszenia tłumu.

Pani T. udała się do sklepu J. Gutmana, celem kupna przyborów podróżnych.

Rozproszony na chwilę tłum zaczął się znowu gromadzić się około tego sklepu.

Wkrótce do pomocy przybyło jeszcze dwóch policjantów, lecz i ci nie mogli zbiegowiska usunąć.

Wtedy o tem, co działo się na Nalewkach zawiadomiono telefonicznie komendę P. P., skąd po upływie kilku minut przybyło pogotowie policyjne, składające się z 12 posterunkowych pod komendą starszego przodownika Radomskiego.

Ukazanie się oddziału policjantów uzbrojonych w karabiny, przyczyniło się w jednej chwili do rozproszenia tłumu.

Mimo to na chodnikach gromadziły się grupki przechodniów, krążące w pobliżu sklepu, w którym czyniła zakupy owa pani T.

Jak twierdzi p. T., ukazywała się ona już niejednokrotnie w tej dzielnicy, lecz nigdy nie była przedmiotem zakłócenia spokoju publicznego.

Po godz. 12 p. T., przedmiot owacji tłumu, wsiadła do samochodu i odjechała do domu.

Samobójstwo oficera

W HOTELU WARSZAWSKIM.

Warszawa, 24.7. (Tel. wł.) Dzisiaj w hotelu „Imperial” przy ulicy Marszałkowskiej 121 popełnił samobójstwo kpt. Michał Nowicki, który przy był w niedzielę z Baranowicz.

Władze wojskowe i żandarmerja prowadzą dochodzenie.

Urzędnik pocztowy

SPRAWCĄ ZANCZNEGO OSZUSTWA.

Lwów, 24.7. (AW.) W związku z dokonaniem niedawno oszustwem w Pachożu, gdzie jakiś niewykryty osobnik podejmował za pomocą przekazów pieniędże i zdołał w ten sposób podjąć dwa razy po 27 tysięcy zł., policji udało się po dłuższych poszukiwaniach ustalić, iż oszustwa tego dokonał niejaki N. Jaworski, urzędnik pocztowy z Krakowa, który jednak przepadł bez śladu.

Dopiero ostatnio dzięki przypadkowi dostał się Jaworski w ręce policji.

Nie opuszczał on granic Polski, siedząc w Dynowic, pow. Brzozowskiego.

Policja osadziła go tymczasowo w więzieniu w Dynowic.

Zaznaczyć należy, iż aresztowany był wyższym urzędnikiem pocztowym.

10-letni chłopak

ZAMORDOWAŁ PRZYJACIELA.

Paryż, 24.7 (AW) Podczas targów w maceczku Saint Amand 10-letni chłopak w czasie sprzeczki ze swym przyjacielem chwycił znajdujący się w pobliżu karabin i wystrzałem położył swego przyjaciela trupem na miejscu.

Młodocianego zbrodniarza aresztowano.

Demonstrację za milion złotych

chce dziś urządzić sztab demagogów partyjnych.

Proklamowany przez przewodniczącego PPS, jednodniowy strajk w górnictwie dyskredytuje do reszty politykę robotniczą tej partii, która za wszelką cenę chce się utrzymać na powierzchni za pomocą demagogii, nie licząc się z interesem robotnika.

Jest bowiem nierozumnym szaleństwem proklamowanie demonstracyjnego strajku wtedy, gdy żądania robotników nie zostały jeszcze rozpatrzone przez komisję arbitrażową, która za kilka dni ma się zebrać, gdy nie ma żadnych podstaw nieufności do rządu, który z tak wielką skrupulatnością bada możliwość podwyżki i którego decyzje spotykały się dotychczas z dużym zrozumieniem wśród robotników. Przewodniczący socjalistyczny mają jednak dziwny gust i nic ich nie obchodzi, że cała ta demonstracja partyjna obliczona jest na wydanie grosza z kieszeni robotników, że w razie gdyby w myśl ich pragnień zapowiedziany na dzień dzisiejszy strajk stał się ogólny, to utracone przez robotników dniówki we wszystkich trzech Zagłębiach: Śląskiem, Dąbrowskiem i Krakowskim — wyniosłyby około 1 miliona złotych że jest to kwota tak poważna i niejako podatek partyjny tak ciężki, że trzeba być naprawdę szaleńcem, by zaryzykować dawkowanie jej.

Wskazywa się w sferach socjalistycznych, że trzeba coś zrobić dla przyobroczenia się masom robotniczym, że należy socjalistyczną demagogiją odwrócić od robotnika do nierozważnych kroków. Gdyby z każdym niezbyt ważnym czynnikiem chciało się w sposób wojowniczy, to dla osłabienia marjała najlepiej byłoby samemu nałożyć na siebie kaftan bezsześciennia. Gdzież tu logika, gdzie rozsądek?

Czasy są tak ciężkie, a sytuacja w przemyśle węglowym tak trudna, że żądania robotników mogą być zadowolone tylko przy spokojnym i rzeczowym traktowaniu ich przez obie strony. Tak było dotychczas już od kilkunastu lat, aż naraz ni stąd ni zowąd przewodniczący socjalistycznym zachęca do użycia metod, które do celu nie mogą doprowadzić, robotnika narażają na ciężkie straty i są niczem innym, jak podcinaniem gałęzi, na której się siedzi.

Jesteśmy pewni że ogół górników nie posłucha komendy szaleńców i za-

czeka jeszcze kilka dni, aż sprawę jego żądań załatwi komisja arbitrażowa przy udziale Rządu, który niezależnie od sprawy regulacji płac zajmuje się równocześnie walką z drożyzną i ma na celu obniżenie cen chleba i innych produktów.

Tak postąpiły związki robotnicze, stojące poza wpływami PPS., które jako Zespół pracy na Śląsku metody strajku demonstracyjnego potępiając,

czekają spokojnie na rozstrzygnięcie sprawy przez komisję arbitrażową przy udziale Rządu; również ogół górników Zagłębia Dąbr. jest daleki od chęci strajkowania.

Jeżeli więc znajdują się górnicy, którzy dadzą się dziś chwycić na wędki agitacji PPS lub komunistycznej, czy ulegną terrorowi, pożałują niebawem, iż grosz swój rzucili bez potrzeby w mętne wody demagogji.

Brak inżynierów sanitarnych.

NA MARGINESIE TRZECIEGO KURSU ZDROWIA PUBLICZNEGO DLA INŻYNIERÓW.

Idąc konsekwentnie po linii z góry na kreślonym programie, Ministerstwo spraw wewnętrznych, przy poparciu innych Ministerstw i przy udziale sił profesorskich wyższych uczelni, z politechniką warszawską na czele, uruchomi w listopadzie r. b. w państwowej szkole higieny 3-ci kurs dokształcenia sanitarnego dla inżynierów. Program tego kursu mało się różni od programu 2-go kursu z roku zeszłego, a czas trwania został ustalony na 5 tygodni, gdyż inżynierom zainteresowanym w dziedzinie technicznej - sanitarnej, trudno byłoby się oderwać na dłuższy przeciąg czasu od swych warsztatów.

Pierwszy kurs inżynierji sanitarnej — 5 tygodniowy zakończył się w grudniu r. 1926. Z zapisanych 55 inżynierów, 18 pochodziło z wielkich i 15 z mniejszych miast i 4 z powiatów, w tem było 16 inżynierów państwowych, 11 samorządowych i 8 z prywatnych biur. Drugi kurs o podobnym charakterze, lecz już 5 tygodniowy — liczył 22 inżynierów, w tem 10 z Warszawy, 7 z innych większych i 5 z mniejszych miejscowości, w tem było 9 inżynierów państwowych, 8 samorządowych i 5 prywatnych. Z liczby tych staje się widocznym, że kursa dokształcenia sanitarnego dla inżynierów są za silane głównie przez instytucje państwowe. Czy tak być powinno? Oczywiście, że nie. Samorządy w pierwszym rzędzie winny się tą sprawą zainteresować i wysłać na kurs organizowany w państwowej szkole higieny swoich inżynierów, zwłaszcza tych, którzy pełnią funkcje inżyniera miejskiego.

Jako kierownik wymienionych kursów uważam sobie za obowiązek zaapelować do zarządów wszystkich miast i wszystkich związków powiatowych, aby ułatwiono inżynierom przyjazd na kurs sanitarny do Warszawy.

Program kursu obejmuje szereg bardzo ważnych zagadnień, dotyczących w pierwszym rzędzie różnych inwestycji miejskich. Na czoło wysuwa się planowanie miast, oraz wodociągi i kanalizacja. Będąc delegatem władz centralnych państwowej służby zdrowia na międzynarodowym zjeździe mieszkaniowym i planowania miast w Paryżu w pierwszych dniach lipca r. b., mogłem się jeszcze raz przekonać, że cały świat przypisuje wielką wagę do właściwej organizacji planowania miast i okolic, oraz do prowadzenia odpowiedniego szkolenia w tej dziedzinie. Należy zaprzestać traktowania wykładów planowania miast tylko z punktu widzenia estetyki i architektury, zagadnienie winno być ujęte szerszej, w uwzględnieniu wszystkich kwestyj, które mają związek z formowaniem się zespołu miejskiego, postępując się możliwie metodami racjonalizacji w najszerszym słowa tego znaczeniu. Dobór przedmiotów na wymienionym kursie, towarzyszących wykładom planowania miast czyni zadość tym wymaganiom.

Aczkolwiek zamierzamy prowadzić kursa takie stale w państwowej szkole higieny, wierząc, że przyniosą one niezaprzeczone korzyści, to jednak za rzecz najbardziej podstawową uważamy utworzenie wydziału inżynierji sanitarnej na politechnice warszawskiej. Przed kilku miesiącami politechnika powołała komisję, która opracowała już program takiego wydziału: mamy nadzieję, że Ministerstwo W. R. i O. P. w uwzględnieniu naglącej potrzeby, jak najprędzej wstawi do budżetu odpowiednią sumę, zresztą stosunkowo małą, jak pro-

wazoryczne obliczenie wykazało. Nie waham się z całą pewnością powiedzieć, że stan sanitarny Polski dopiero wtedy wydatnie się polepszy, jeżeli stworzymy instytucję inżynierów sanitarnych, których może kształcić jedynie najwyższa uczelnia techniczna w kraju. Życie samo wola o pomoc tych fachowców, to też projektuje się, w związku z preliminarnem budżetem na rok 1929-30 wstawić nie etatu inżyniera sanitarnego w wojewódzkich urzędach zdrowia. Również zarządy wszystkich miast winny mieć inżyniera sanitarnego, brak tych ostatnich mści się dotkliwie na całości gospodarki samorządowej, o czem mogłem się najlepiej przekonać podczas moich częstych objazdów. W Stanach Zjednoczonych odpowiedzialnie kierownictwo urzędu zdrowia spoczywa w ręku lekarza, w ważniejszych jednak sprawach przydany jest mu do pomocy rada zdrowia, składająca się z kilku członków. Jedno miejsce przypada z reguły inżynierowi sanitarnemu. Tak samo jest we wszystkich państwowych urzędach zdrowia. A u nas? Nawet Warszawa nie ma inżyniera sanitarnego.

Na tem miejscu nie możemy przemilczeć faktu, że w Wilnie w gronie inżynierów, profesorów i działaczy społecznych powstała idea założenia przy uniwersytecie wydziału techniki sanitarnej o kursie 5-letnim, mającym na celu przygotowanie dyplomowanych inżynierów sanitarnych. Naturalnie, w naszych skromnych warunkach finansowych organizowanie takiego wydziału w Wilnie winno być narazie zaniechane, natomiast przykład ten niech pobudzi nas tem więcej do jaknajprędzszego utworzenia odpowiedniego wydziału na politechnice w Warszawie. Czas nagli, trzeba Polskę we wszystkich kierunkach od podstaw budować.

Inż. Z. Rudolf.

Bohaterski chłopiec RATUJE TONĄCYCH.

W pobliżu Tomaszowa Mazowieckiego przepływa rzeka Czarna, nad którą bawiła się gromadka dzieci wśród nich zaś 5-letnia Getruda Majzer. W pewnym momencie dziewczynka ujrzała na przeciwległym brzegu starszą siostrę. Chcąc dotrzeć do siostry zanurzyła się w wodzie i po chwili zaczęła tonąć.

Widzieli to 6-letni brat Getrudy, Erwin i syn sąsiadów 5-letni Bruno Kunert. Chłopcy rzucili się do wody w celu ratowania maleństwa, niestety, jednak nie mogli sobie dać rady. Obydwaj zaczęli tonąć.

W tym momencie przechodził obok miejsca tragicznego wypadku 12-letni uczeń Jan Chałubiński. Nie namyślając się ani chwili, skoczył do wody i z bohaterskim wysiłkiem wydobyl dziewczynkę, a następnie jednego z chłopców. Dziewczynkę zdolano uratować, Bruno Kunert w parę chwil po wydobyciu z wody, zmarł nie odzyskując przytomności. Miejscowi właściciele przeszukują rzekę Czarną w celu wydobycia zwłok Erwina Majzera.

Zapisujecie się do PMS.

Kochane nasze słoneczko
przynosi niejedną miłą gozdzinkę ale też i...
PIĘGI
Lecz nie trap się —
Leschnitzera
maści i mydła
specjalne prep. oparte na naukowem doświadczeniu usuwają niezawodnie tych nieproszoacych gości lata 4168
W aptekach i drogerjach maść 3.15, mydło 2.30. Gdzie niema, wprost u firmy Aptekarz Dranc i S-ka, Bielsko.

Fabryka fałszywych 50 gr. W KRAKOWIE.

W Krakowie udało się organom śledczym wpaść na trop fałszerzy pieniędzy i przeprowadzić natychmiastową rewizję u podejrzanych które dafy dostateczny materiał dowodowy.

Już od dłuższego czasu zauważyli posterunkowi, pełniący służbę na ulicy Żółkiewskiego, jak w godzinach rannych i wieczornych z domu pod l. 1 wynoszono co jakiś czas paczki, które odwożono następnie w stronę miasta.

Zaintrygowany tem posterunkowy pełniący służbę, zwrócił się w stronę dwu osobników, wynoszących paczki, którzy na jego widok schronili się w jedną z mieszkań. Jak się okazało, w mieszkaniu znajdowała się tajna fabryka fałszywych monet 50-cio groszowych.

Zawiadomiony wydział śledczy, zjawił się natychmiast na miejscu i aresztował Maksymiljana Chmielowca lat 22, ucznia państw. szkoły przemysłowej i Feliksa Dudka, ślusarza. W toku rewizji znaleziono cały materiał do wyrabiania 50-cio groszówek, a to: prasę sztamcową, matrycę, kompozycję gotową i surowce, oraz różne przyrządy do topienia metalu, następnie materiał do mikiłowania i czyszczenia wyrabianych monet, różne próbki, modele gipsowe i t. d. Wszystkie te rzeczy zakwestjonowano.

Chmielowiec i Dudek przyznali się do winy i zeznali, że 50-cio groszówki fałszowali i puszczałi w obieg od października ubiegłego roku. Odstawiono ich do więzień sądu karnego.

Banda przemytników TYTONIU I PAPIEROSÓW Z AUSTRJI.

Funkcjonariusze straży celnej wykryli z g r a j ę przemytników krakowskich, zajmujących się od dłuższego czasu na wielką skalę szmuglem papierosów i tytoniu z Austrii.

Na czele doskonale zorganizowanej bandy stał Mozesz Sztener z Krakowa.

Głównym pomocnikiem Sztenera był Szyja Rotberg.

Rewizja przeprowadzona w mieszkaniu Rotberga dała sensacyjne wyniki. Znaleziono wielkie składy szmuglowanych z Wiednia papierosów egipskich i daniów wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych.

W kilka godzin później przeprowadzono rewizję w mieszkaniu innego członka bandy przemysłniczej — Majera Kleina, gdzie znaleziono wielkie ilości przemyconego tytoniu austriackiego.

Rotberga, Kleina oraz Sztenera, aresztowano.

Kosa narzędziem mordu W REKU ZŁEGO SASIADA.

W tych dniach na łakach wsi Szajny w powiecie Kowelskim, przyszedł do kłótni, a następnie bójkii pomiędzy dwoma miejscowymi gospodarzami, którzy oddawna toczyli spór o miedzę, a mianowicie między Iszozakiem Anastazym a Głuszcukiem Trofimelem.

W pewnym momencie, Iszozak chwycił obok leżącą kosę, a machnąwszy nią, odciął zupełnie głowę Głuszcukowi, który na miejscu wyzionął ducha.

Mordercę aresztowano.

Ceny artykułów

ZASADA WOLNEJ KONKURENCJI.

W najbliższym czasie ogłoszone ma być w „Dzienniku Ustaw” rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, o porozumieniu z Ministerstwem skarbowym i handlu, rolnictwa i robotniczym o regulowaniu cen przy publicznych o regulowaniu cen przy publicznych o zbożowych, chleba, jakoteż cen przy użyciu metod, które do celu nie mogą doprowadzić, robotnika narażają na ciężkie straty i są niczem innym, jak podcinaniem gałęzi, na której się siedzi.

W związku z tem p. min. Składkowski w okólniku do wojewodów wyraża nadzieję, że kształtowanie się cen na rynku wewnętrznym należy w zasadzie pozostawić wolnej konkurencji. Ingerencja państwa powinna nastąpić dopiero wtedy, gdy bez niej rozpoczyna się nieuzasadniona wyżka cen. Lecz i w tym przypadku powinny władze administracyjne lub samorządowe porozumieć się z odpowiednimi delegatami społecznych organizacji gospodarczych, spółdzielni albo kupcami dla zbadania przyczyn wysokich cen oraz podjęcia środków zapobieżenia temu stanowi rzeczy.

W politycznym wyznaczeniu cen przyzwyczajony. Jeżeli porozumienie to nie miało wyniku dodatniego, dopiero wtedy należy wyznaczyć ceny. Tego rodzaju postępowanie uważa p. minister za nader pożądane, albowiem wysiłek bliższy kontakt pomiędzy sferami gospodarczymi a władzą i władze pośrednio zaznajamiają się z potrzebami gospodarczymi.

Co się tyczy cegły, na razie regulacją cen zajmie się komisja dla spraw cen i zakupu cegły przy Banku Gospodarstwa Krajowego.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

25

Środa

Dziś Jakóba Apost.
Jutro Anny Matki.
Wsch. słońca 3 m. 46.
Zach. „ 19 m. 37.

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie“ — „Romans arcyksięcia“.

× **OSOBISTE.** Wiceprezes Sądu okręgowego w Sosnowcu p. Józef Sokółowski został mianowany sędzią sądu apelacyjnego w Warszawie. Wiadomość ta wywołała w miejscowym społeczeństwie powszechny żal, bowiem sędzia Sokółowski cieszył się szacunkiem i sympatją, jako działacz społeczny i człowiek o dużych zaletach towarzyskich. P. sędzie mu Sokółowskiemu życzymy powodzenia na nowym, zaszczytnym i odpowiedzialnym stanowisku.

× **PRZYPOMNIENIE OKÓLNIKÓW.** Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało do wojewodów pisma z przypomnieniem, że nie dość skrupulatnie zostały wprowadzone w życie okólniki: 1) o sposobie przyjmowania ludności w urzędach i 2) o podniesieniu stanu sanitarnego miast i wsi, oraz wyglądzie estetycznego kraju. Za tem przypomnieniem mają pójść bardziej dotkliwe środki.

× **RATOWNICTWO W SZKOŁACH.** Projektuje się wprowadzenie w roku przyszłym szkolnym kursów w każdej szkole nauki ratownictwa. Na kursa te uczęszczać będą uczniowie klas wyższych, nauczycielstwo i służba. Poza tem rozszerza się sieć apteczek szkolnych, szczególnie na wsi.

× **9-MIESIĘCZNY KURS DLA HIGJENISTEK - WYWIADOWCZYŃ.** Wobec braku personelu pielęgniarskiego do po radni i ośrodków zdrowia, urządzony będzie w państwowej szkole higieny 9-miesięczny kurs dla higienistek — wywiadowczyń. Kurs rozpoczyna się 1 października r. b. Podania o przyjęcie na kurs nadsyłać należy do państwowej szkoły higieny do 25 sierpnia r. b., Warszawa ul. Chocimska 24. Od kandydatek wymaga się obywatelstwa polskiego, ukończonych 18 lat, lecz nie przekroczonych 30, dobrego zdrowia, wyształcenia w zakresie 6 klas szkół średnich, zobowiązania się do 3-letniej pracy w higienie społecznej na stanowisku wyznaczonym przez instytucję, która kandydatkę na kurs wysłała, lub przez departament służby zdrowia. Do podania dołączyć należy: opis życia, metrykę urodzenia, świadectwo szkolne, świadectwo zdrowia, zobowiązanie do trzyletniej pracy, polecenie instytucji, która będzie kandydatkę zatrudniać z podaniem, jakie stanowisko kandydatka zajmie i od kiedy. Pożądane, ale niekonieczne jest świadectwo z przesłuchanych kursów sanitarnych i odbytej praktyki. Po przyjęciu kandydatki płać 10 zł. wpisowego. Nauka, utrzymanie i mieszkanie będą bezpłatne.

× **ZA SŁUŻBĘ W WOJSKU AMERYKAŃSKIM.** Ministerstwo spraw zagranicznych podaje do wiadomości, że kongres amerykański uchwalił nowelę do ustawy, mocą której przedłużonym został do dnia 1 stycznia 1930 r. termin do zgłaszania pretensji do wynagrodzenia za służbę w wojsku amerykańskim pod czas wojny 1914 do 1918 r.

× **RZEŹNICY PRZECIW URZĘDOWI SKARBOWEMU W BĘDZINIE.** Wczoraj zjawiała się w urzędzie skarbowym w Będzinie delegacja rzeźników, zarówno chrześcijańskich jak i żydów, z Będzina i Czeladzi celem zaprotestowania przeciw nadmiernemu wymiarowi podatków przez komisję wymiarową, w której brak fachowca-rzeźnika. Ponieważ delegacja nie mogła dojść do porozumienia z urzędem skarbowym, wszyscy rzeźnicy z obu miast postanowili wstrzymać się od uboju i dziś wysyłają w tej sprawie do Izby skarbowej w Kielcach, a ewent. i do Ministerstwa delegację, w skład której wchodzi 4 rzeźnicy z Będzina i 2 z Czeladzi.

CYRK
STANIEWSKICH
w SOSNOWCU ul. Kościelna 5
Dziś w środę 25 lipca o g. 8.30 wiecz
WIELKI NADZWYCZAJNY
EUROPEJSKI PROGRAM
18 numerów szlagierowych atrakcji,
niewidzianych dotychczas w Sosno-

wcu. Po zdobytych wielkich sukcesach w Warszawie i Poznaniu m. in.:
SZ. MANZANO
torreador, chluba Hiszpanji z 3 andaluzyjskimi bykami i rasowymi czystej krwi kółmi rasy „CAPRIOLI“
5 BARANSKICH niezrównani rowerzyści
B I M B O M
muzykałki komicy w nowym swym repertuarze
R I B O światowej sławy tresura: psy, koty, świnię, kury, kaczki, szczury, kozły, małpy i t. d.
BLUMSCY gimnastycy pod kopułą czyli gra ze śmiercią :-: :-:
CHARLES tresura koni i wiele in. atrakcji

Obozy letnie P. W. w Bystrej i Makowie.

RELACJA DELEGATA POWIATOWEGO KOMITETU PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO I WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

W dniu 19 lipca r. b. wybrałem się na zwiedzenie obozów P. W. w Bystrej koło Makowa. Wyjechałem autem pow. kom. P. W. i W. F. w towarzystwie sekretarza Kadry instruktora p. Świątka i sierżanta Kubiaka.

Przez Mysłowice, Oświęcim, Andrychów, Kęty, Wadowice, Maków dotarliśmy po 4 godzinach jazdy do Bystrej. Szosa w znacznej części doskonała; rozwijaliśmy czasem szybkość do 100 km. na godzinę; w innych miejscach natomiast nie można było ujechać więcej jak 20 km. na godzinę. Od Oświęcimia począwszy widoki wspaniałe, a gdy się wjedzie już w okolicę podgórską, to oprócz ślicznych widoków i powietrze cudowne, szczególnie w Bystrej bez odrobiny pyłu.

Po przybyciu do wsi zgłosiliśmy się do kierownika naszej kadry instruktorskiej, p. por. Jedrzejewskiego z prośbą o wyjednanie nam pozwolenia na zwiedzenie obozów.

Obozy umieszczono na polanach w lesie tak, że żaden kurz ze szosy dostępu tam niema. Gdy porównam dawniejsze urządzenia obozów z dzisiejszymi, muszę przyznać kolosalny postęp. Obejrzeliliśmy kancelarię komendy, kuchnię, magazyn i namioty. W jednym namiocie, w rodzaju altany, urządzono salę jadalną i wykładową. Wszędzie panuje wzorowa czystość i porządek. Sposób zajęć i pożywienie tak w Bystrej, jak i w Makowie jednakie.

W sobotę 21 bm. wybrałem się tem samem autem w towarzystwie majora 11 p. p. pana H. Pichety do obozów w Makowie. Tu umieszczono obozy na polanie w pobliżu rzeki, nad którą urządzono dwa boiska do gier i ćwiczeń cielesnych. Na jednym obisku zastaliśmy ćwiczące panienki z kolonii letniej gimnazjum łódzkiego. Kolonia ta ulokowała się w mieście Makowie.

W pobliżu boisk rzeka Skawa, w której urządzono 1 i pół mtr. głęboki i około 50 mtr. długi basen kąpielowy. W obozie, w drewnianych barakach, pomieszczono murowane kuchnie z kofłami oddzielnymi do gotowania strawy, kawy, herbaty i topienia tłuszczu. Oprócz kuchni mieszczą się w baraku: kancelaria komendy, magazyn, spółdziel-

× **JUŻ OD TRZECH TYGODNI** trwa pogoda bez zmiany i nawet kropla deszczu nie zwilżyła spragnionej ziemi. Po dziesięciu dniach tropikalnych wprost upałów, ochłodziło się wprawdzie i błękit często przestania się chmurami i mgłą, ale upragnionego deszczu niema. Nawet przelotne błyskawice wraz z gromotom odległym, które we wtorek wieczór zdawały się być zapowiedzią deszczu, rozplynęły się w nocy. Posucha daje się we znaki zwłaszcza jarzynom i sadom. Na polach i trawnikach wyschła trawa, spalona przez słońce, a grunt wysechł do pół metra głębokości. Schną nawet lub omdlewają liście drzew, które nie posiadają głębiej w grunt wzrosłych korzeni. W atmosferę przenika parność, od której wysychają ludzkie płuca i mięśnie stają się leniwe a najmięjszą dla ucha muzyką byłby szum padającego deszczu.

× **ŻELAZKA ELEKTRYCZNE**, które elektrownia sprzedaje swoim odbiorcom, po 50 zł. na raty, znaleźli w Zagłębiu Dąbr. tak wielką ilość amatorów, że elektrownia z trudnością realizuje zamówienia, w pierwszych dniach po 60, a obecnie ponad 100 dziennie. Ponieważ po żelazka zgłosiło się wiele osób, które nie korzystają bezpośrednio z prądu e-

nia (kantyna bez napoi alkoh.) i izba chorych.

Chłopców nie zastaliśmy, była bowiem część na ćwiczeniach, a część zwiedzała pod kierunkiem komendanta grupy p. majora Kopeczkiego i nauczyciela wychowawcy bibliotekę publiczną w Makowie. Około godz. 12 wrócili oddziały z ćwiczeń i wycieczki. Wygląd chłopców bardzo dobry. Niektórzy z moich znajomych urosli. W prywatnej rozmowie z poszczególnymi uczestnikami, chłopcy chwaliли sobie pobyt w obozie. Pracą ich nie przemęczają, a pożywienie dają dobre. Na śniadanie 1 litr kawy zabieleny mlekiem i dobrze osłodzonej, na obiad 1 litr zupy, 500 gr. mięsa z ziemniakami, kaszą lub jarzyną polanych sosem i herbata, na wieczerzę zupa, kawa, kasza lub ziemniaki okraszone słoniną, na cały dzień 500 gr. białego pszennego chleba i 500 gr. ciemnego żytniego.

Razem z nami przybył do obozów p. satrosta z Zawiercia Kowalski w towarzystwie p. L. Horeckiego i urzędnika Sejmiku zawierciańskiego oraz p. Burakiewicz, prof. gimn. będzińskiego. Kapitan kwaterymistrz ugościł nas obiadem z kuchni obozowej. Dostaliśmy także same porcje co i chłopcy. Jedzenie było smaczne, ale dla nas za obfite. Nie byliśmy w stanie wszystkiego zjeść.

Po rozdaniu chłopcom podarków i pożegnaniu pp. oficerów ruszyliśmy z powrotem, odnosząc miłe wrażenie i pewnością, że chłopcy są zadowoleni i że po trudach całorocznej pracy w szkole mają miłą a pożyteczny wypoczynek dla ich zdrowia moralnego i fizycznego.

Ujemną stroną obozów jest brak źródła wody do picia. Wodę musi się przegotowywać i dopiero ostudzoną wolno pić; chorób jednak naogół niema. W izbie chorych zastaliśmy dwóch uczestników, jeden zapadł na influencję, drugi ma nogi odparzone.

Wskazanemby było, ażeby rodzice chłopców zainteresowali się obozami, odwiedzali swoich synów i naocznie przekonali się jak oni się tam czują, oraz pokazali im, że obozami się interesują.

Jan Dobrowolski, prof. gmin.

lektrowni, należy wyjaśnić, że nie mogą otrzymać żelazek, przeznaczonych tylko dla klientów elektrowni.

× **PRZYPOMNIENIE.** Ogólne roczne zebranie członków Chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności w Sosnowcu, w drugim prawomocnym terminie, odbędzie się dziś w środę o godz. 8 wieczorem w lokalu obok kościołka Najśw. Serca Jezusowego, o czem zarząd przypomina i prosi o liczny udział.

× **WYJAŚNIAMY**, że p. H. Gruszka z Czeladzi był przez pewien czas tylko przygodnym korespondentem naszego pisma, lecz ostatnio przestał nim być.

× **C OROBI JADZKA?** W związku z notatką pod powyższym tytułem, zamieszczoną we wczorajszym nr. naszego pisma, otrzymaliśmy wyjaśnienie, że Jadzka stanowi własność miasta, a jest oddana do użytku będzińskiej straży pożarnej, która zgodnie z zobowiązaniem, codziennie skrapia ulice w całym mieście.

× **ZGON PRZY PRACY.** W ub. poniedziałek o godzinie 10.50 wiecz. zmarł na gle przy pracy maszynista kopalni „Wiktor” w Miłowicach, 56-letni Piotr Kuś, zamieszkały na kolonii Pekin 20. Przyczyna śmierci narazie nieustalona.

Znaczna zniżka cen chleba

O 5 GROSZY NA KILOGRAMIE

Komisja cennikowa ustaliła następujące ceny mąki i chleba: Mąka żytnia 65-procentowa 65 groszy za kilogram (dotąd 75 gr.), chleb z 65-procentowej mąki żytniej 61 groszy za kilogram (dotychczas 66 gr.). Nowa cena mąki obowiązuje od wczoraj, cena chleba od dzisiejszego dnia.

× **ZAGINIONA.** 25-letnia Laja Zalcberg zamieszkała w Sosnowcu (Aleja 18), umysłowo chora wyszła z domu 22 b. m. i dotychczas nie wróciła. Zachodzi przypuszczenie że umysłowo chora uległa jakiemś nieszczęśliwemu wypadkowi. Od szukaniem zaginionej zajęła się policja.

× **KRADZIEŻ.** Zosia Wygodna, zamieszkała w Sosnowcu przy ul. Modrzejowskiej 5 oskarżyła przed policją Konstantję Stolbug (Małachowskiego 11) o kradzież palta damskiego i sukienki ogólnej wartości 270 zł. Policja prowadzi dochodzenie.

Kto będzie wypłacał zasiłki BEZROBOTNYM PRACOWNIKOM UMYSŁOWYM.

Na podstawie zarządzenia ministra pracy i opieki społecznej z dnia 25 lipca r. b. zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych w Warszawie przejmie z dniem 1 sierpnia r. b. Funduszu Bezrobocia wypłatę świadczeń z powodu braku pracy, należnych w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych — przejmie także funkcje tegoż ubezpieczeniowego zakładu na całym obszarze swojej działalności, tj. na obszarze m. st. Warszawy i województw: Warszawskiego, Łódzkiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Białostockiego, Wileńskiego, Nowogródzkiego i Poleskiego.

Przekazanie przez Fundusz Bezrobocia zakładów pracowników umysłowych w Warszawie odnośnych akt dotyczących pracowników umysłowych, ma nastąpić w terminie do 31 lipca r. b.

Zarządzenie to dotyczy państwowej akcji doraźnej. Wypłaty tych zasiłków w Zagłębiu w dalszym ciągu będą się odbywały w Funduszu Bezrobocia w Sosnowcu. Niestety, dotąd niema odpowiedniego zarządzenia do wypłacania zapomóg z akcji doraźnej.

Obowiązek wypłacania zapomóg z akcji ustawowej przejął zakład ubezpieczeń w Królewskiej Hucie.

Ceny w bufetach kolejowych BĘDĄ UREGULOWANE.

Przed kilku dniami pisaliśmy o niedziernych cenach w bufetach kolejowych w Zagłębiu. Skargi te napływają z całego kraju. W związku z tem Ministerstwo spraw wewnętrznych zesłało do wojewodów okólnik sprawie uregulowania kwestji cen w bufetach kolejowych. W okólniku Ministerstwo stwierdza, że tam, gdzie niema komisji cennikowych czynności tych komisji spełniają magistraty i urzędy gminne. Sposób ten w praktyce okazał się nieskutecznym zwłaszcza w odniesieniu do cen, mających obowiązywać w bufetach i restauracjach kolejowych, okazał się nawet szkodliwym, gdyż wyznaczanie cen względnie zatwierdzanie cen przy pomocy którejś dzierżawcy bufetu i restauratorzy faktycznie dokonywały ceny, a w razie pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej przedkładały sądowi zatwierdzone cenniki przez terytorjalne właściwe urzędy gminne.

Ministerstwo zwraca uwagę, że zatwierdzenie cen przez te urzędy gminne, przy których są komisje cennikowe, winno nastąpić po uprzednim zasięgnięciu opinii tych komisji. Tam zaś gdzie komisji cennikowych niema, należy raczej wstrzymać się od zatwierdzania cen, polecając właściwym władzom szczególnie w dziedzinie nadmiernych cen podjęcie do odpowiedzialności sądowej.

Na kolonie dzieci z Niemiec

W STRYSZOWIE I W GRYBOWIE.

W nadchodzącą sobotę udają się do Grybowa i Stryszowa z ramienia Komitetu powiatowego kolonji dla dzieci pp. starosta Boxa z małżonką i dr. Ryder z małżonką. Celem wyjazdu jest zwiedzenie kolonji i wręczenie dziatwie podarunków.

Firmy cukiernicze proszone są o składanie podarunków woznemu w starostwie na ręce pani starościny.

W sprawie

instalacji elektrycznych

WYJAŚNIENIE ELEKTROWNI.

W związku z naszym artykułem p. t. „O usunięciu niepożądanego przywileju” otrzymujemy z elektrowni wyjaśnienie, że w sprawie oddawania instalacji elektrycznych wszystkim osobom, nawet fachowym, a nie tylko „uprzywilejowanym”, jak w artykule tym nazwano koncesjonowane firmy, zarząd Elektrowni żadnych zmian przeprowadzić nie może.

Do niedawna zarząd Elektrowni zwracał uwagę na bezpieczeństwo publiczne, w interesie zarówno własnym jak i odbiorców, dopuszczając do wykonywania robót instalacyjnych firmy posiadające odpowiednio upoważnienie a wobec braku odpowiednich przepisów upoważnienia te były wydawane jako tymczasowe.

Obecnie ustawa przemysłowa wyznacza już ujmując sprawę wydawania koncesyj w zakresie przemysłu instalacyjnego. Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. nr 53, poz. 468, art. 7—11) wydawanie koncesyj firmom instalacyjnym należy tylko do władzy przemysłowej I-ej instancji. Niezależnie więc od tego, że instalacje elektr. są przeprowadzane i przyjmowane przez elektrownie, wykonawcami urządzeń elektrycznych mogą być jedynie osoby posiadające zezwolenie odpowiednich władz państwowych.

Przy tej sposobności zaznaczamy, że na terenie naszej elektrowni działają 20 firm instalacyjnych, które w myśl wymienionego rozporządzenia przeprowadzają instalacje, po cenie regulowanej wolną konkurencją, natomiast nowe ewent. firmy, jakie mogłyby powstać, musiałyby uzyskać zezwolenie władz na prawo prowadzenia przemysłu instalatorskiego. Prywatne osoby, nie posiadające zezwolenia władz, nie mogą zajmować się w myśl tego rozporządzenia wykonywaniem instalacji elektrycznych.

W związku z powyższym wyjaśnieniem nadmieniamy, że o odnośnym rozporządzeniu wiemy, chcielibyśmy natomiast zwrócić uwagę, że niektóre firmy instalacyjne, wyzyskując swój „przywilej” pobierając zbyt wysokie ceny, na co zarząd elektrowni pozwoleniem zwrócić baczną uwagę.

Zrabowali spirytus

A POCZĘSTOWANO ICH KRYMINAŁEM.

Bezczelność złodziei zagłębiowskich posuwa się aż tak dalece, że za terenami gościnnymi występów obierają sobie najludniejsze ulice miast i to w biały dzień.

Dnia 29 kwietnia rb. w godzinach popołudniowych ulicą Modrzejską w Będzinie przejeżdżał furmanką natadowana spirytusem woźnica Szlama Herzigier.

W pewnym momencie wyskoczyło z zaskakującą szybkością trzech mężczyzn i zatrzymawszy konie, skrupowali ruchy woźnicy, zabierając mu kilka butelek spirytusu. Z łupem tym zbiegli w stronę dworca kolejowego.

Na skutek wszczętego alarmu policja ujęła dwóch sprawców napadu, trzeci zaś znikł bez śladu i do dnia dzisiejszego nie został ujęty.

Rabusiami tymi są: Jan Nocoń, lat 40 (Wapienna 32) i Kazimierz Dwornik (Szosowa 5), pierwszy znany jako notoryczny złodziej, drugi zaś — pomocnik Nocoń.

Spirytusu nie zdołano im odebrać, gdyż rozbili butelki o chodnik, policjanci zaś przywitani łaskami. Wkrótce je-

dnak obczwładniono ich i odstawiono do aresztu.

W dniu wczorajszym odpowiadali oni przed Sądem okręgowym w Sosnowcu i skazani zostali: Nocoń na 8 miesięcy

więzienia, Dwornik zaś na 6 miesięcy więzienia.

Na mocy ogłoszonej amnestji karę darowano im do połowy.

Niemiecka ucieczka od odpowiedzialności,

CZYLI RZECZ Z DZIEJÓW TAKTYKI P. P. S.

Ostatnie poniedziałkowe posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie miało przebieg spokojny i trwało stosunkowo krótko, co przypisać należy głównie okoliczności, iż nie zgłaszano żadnych wniosków lub interpelacji.

Chcąc bezstronnie i obiektywnie zdać relację z przebiegu posiedzenia, trzeba ujawnić przyczynę tak niebywałego zjawiska na terenie będzińskiej Rady miejskiej, gdzie każde posiedzenie obfituje w nadprogramowe dodatki oraz nudne i bezwartościowe gadulstwo.

Otóż poniedziałkowe posiedzenie dlatego miało odmienny charakter, że nieobecny był klub P. P. S. a klub Solidarności z braku poparcia, nie chciał się w pojedynkę angażować.

Przyczyną nieobecności klubu P. P. S. wyjaśnimy później, a narazie przystąpmy do sprawozdania.

Przedewszystkiem weszła pod obrady sprawa doniosłego znaczenia dla miasta, mianowicie uchwalenie preliminarzy budżetowych kilku przedsiębiorstw miejskich, wydzielonych z ogólnej administracji, czyli prowadzonych samodzielnie. Do przedsiębiorstw tego rodzaju wchodzi przedewszystkiem miejski zakład elektryczny, który zostanie uruchomiony 1 września r. b. Preliminarz budżetowy wymienionego przedsiębiorstwa obejmuje od 1 września r. b. do 31 marca 1929 r. w dochodach budżetu zwykłego kwotę 359.285 zł. w wydatkach 288.995 zł. oraz w dochodach budżetu nadzwyczajnego 125 tysięcy zł. pożyczki, a w wydatkach 98.100 zł. i 26.900 kapitału obrotowego.

Słowem, mimo kosztów, związanych z uruchomieniem przedsiębiorstwa i pobierania tylko 50 gr. za kilowatogodzinę, miasto osiągnie z tego źródła już w pierwszym roku około 12 tysięcy zł. miesięcznie dochodu, co, zdaje się, nie jest rzeczą bez znaczenia.

Drugim przedsiębiorstwem wydzielonym jest łaźnia miejska, której budżet obejmuje w dochodach i wydatkach 22.895 zł. czyli obrót z roku ubiegłego.

Przy omawianiu sprawy łaźni miejskiej, dowiedzieliśmy się, iż obecna łaźnia nie odpowiada już stale wzrastającym potrzebom i przy układaniu budżetu na rok przyszły, zarząd miejski przedstawia projekt i kosztorys nowej łaźni.

Następnie preliminarz budżetowy taboru miejskiego obejmuje kwotę 40.467 zł. w wydatkach i 42.717 zł. w dochodach, fermy „Zagłębianka” w Krzykawie 6360 zł. i fermy „Ustronie” pod Okradzionowem 8327 zł.

Skazanie komunistycznego kwestarza

NA DWA LATA WIĘZIENIA

Wczoraj zasiadł na ławie oskarżonych przed Sądem okręgowym w Sosnowcu 52-letni Jakób Wójcik, mieszkaniec Grodzca, o należenie do partii komunistycznej.

Dnia 15 grudnia ub. r. w czasie podejmowania przez bezrobotnych zasiłku w sali zborowej Grodzieckiego T-wa, Wójcik

zbierał składki na więźniów politycznych,

wydając pokwitowania z bloczków międzynarodowej organizacji pomocy rewolucji. Pełniący wówczas służbę dla utrzymania porządku funkcjonariusze policji zauważyli jakąś tajemniczą sprzedaż znaczków i bliżej osobnikami tym zainteresowali się. W zatrzymanym przez policję rozpoznano zagorzałego komunistę. Po odkonaniu osobistej rewizji znaleziono przy nim

kilka bloczków „mopru”, część już z rozsprzedanych odcinków,

około 90 zł. gotówki oraz podobizny Lenina. Śledztwo ustaliło, że owe bloczki, jak również podobizny Lenina przesłał z okazji obchodu dziesięciolecia rewolucji bolszewickiej komitet centralny partii komunistycznej

tylko najwybitniejszym członkom wyrotowej partji.

Na rozprawie Wójcik nie przyznał się do winy dowodząc, że datki na więźniów zbierał samorzutnie i bez porozumienia się z kimkolwiek.

Sąd okręgowy w Sosnowcu (przewodniczący W. Sokółski w asyście sędziów S. Sadkowskiego i E. Salaka) po przesłuchaniu szeregu świadków, uznając winę Wójcika za udowodnioną, skazał go na

2 lata więzienia

zamieniającego dom poprawy i zaliczeniem aresztu preventywnego.

Oskarżenie wnosil podprokurator L. Kulej; sekretarował apl. A. Frydecki.

Kronika Zawiercia.

× P. P. S. A ROBOTNICZY. Na Wysockiej P. P. S. zorganizowała zebranie członków Związku chemicznego. Na zebraniu tem referował sprawę sekretarz Związku, Gomółka. Ponieważ na sali wśród zebranych utworzyła się w stosunku do mówcy silna opozycja, przeto przewodniczący zamknął zebranie. Na zebranie to przybył specjalnie znany P. P. S. Lewicowiec Rozenwajg-Różycki, którego robotnicy powitali słowami: „A po cholere ten żyd tu przyjechał!”

× NA KURACJĘ W BUSKU. Jak pisaliśmy, na sklep Rogalowej przed kilku dniami mieli jakoby napaść dwaj osobnicy, którzy zabrali z kasy 600 zł. Po przeprowadzeniu dochodzenia okazało się, że Rogalowa symulowała napad, ponieważ 600 zł. potrzebne jej były na wyjazd do Buska, gdzie ją nie chciał puścić mąż z powodu wysokich kosztów.

× ZJAZD STRAŻY OGNIOWYCH. W Niegowie odbył się rejonowy zjazd straży ogniowych, w którym wzięło udział 6 okolicznych straży. Zjazd rozpoczął się nabożeństwem, poczem odbyły się popisy straży, a popołudniu zabawa.

× WYJAZD PREZYDENTA. Prezydent miasta p. Klepa wyjechał wczoraj do Warszawy, celem ostatecznego załatwienia w Banku Gospodarstwa krajowego sprawy pożyczki dolarowej na rozbudowę sieci elektrycznej.

× ROBOTY MIEJSKIE. Magistrat ukończył układanie krawężników i płyt betonowych przy ulicy Nowofabrycznej i rozpoczął prace przy wierceniu studni na ul. Włodowieckiej.

× KOMISJA ROBÓT MIEJSKICH. W czwartek o godz. 8 wiecz. odbędzie się w Magistracie posiedzenie komisji robót miejskich, która zastanawiać się będzie nad sprawą dalszych robót w mieście.

krótko był na wolności po amnestji.

JAK ZAK DOSTAŁ SIĘ Z POWROTEM ZA KRATKI.

Będący na służbie w nocy z 21 na 22 b. m. policjant z posterunku Olkusz, zauważył wśród ciemnej nocy sylwetkę jakiegoś człowieka, posuwającego się ostrożnie od jednego z domów w rynku stronę studni, znajdującej się na środku rynku.

Zaintrygowany posterunkowy zbliżył się niepostrzeżenie do owego nocnego gościa i zapytał o powód nadzwyczajnego pragnienia.

Na widok granatowego munduru, gość się dziwnie stropił i nie wiedział, co odpowiedzieć. Poproszono go o legitymację. Przy świetle latarni elektrycznej, wyraźnie można było przeczytać: „Zwolniony z więzienia wskutek amnestji”.

— A co pan tam robił pod murem? — indaguje natrętny policjant. Ponieważ odpowiedź nie zadowolila policjanta, zabrał on owego zwolnionego więźnia i udał się z nim w kierunku studni.

Bystre oko posterunkowego zaraz spostrzegło, że w piwnicy p. Mielczarka (skład wędlin) wyrwana jest kratka i tkwi drabina.

Wzięty w krzyżowy ogień pytań Bogusław Żak z Dąbrowy przyznał się, że dostał się do piwnicy, gdzie uraczył się kielbasą, po spożyciu której miał ogromne pragnienie. Ponadto przyznał się, że przed chwilą zabrał z tej piwnicy szynkę, którą ukrył w jęczmieniu za starą elekrownią.

Szynkę zwrócono poszkodowanemu, a Bogusław powędrował znowu za kratki.

W związku z tem zostanie zatrzymany jeszcze jeden amator cudzej własności rodowity olkuszanie, który „nadał” robotę kilku złodziejom, będąc w więzieniu będzińskim. Z tych „nadań” będzie prawdopodobnie więcej kradzieży w Olkuszu i okolicy.

Ze sportu.

OLKUSZ — BOLESŁAW 4:1. Rezultat niedzielnych koleżeńskich zawodów piłki nożnej pomiędzy powyższymi drużynami 4:1 na korzyść Olkusza.

KINO „ZAGŁĘBIE“

dawniej

Kino-Teatr „Udziałowy“

„ROMANS ARCYKSIĘCIA“

Szampańska Farsa, z Harry Liedtke.

Nad program.

„DAREMNY TRUD“

Nad program.

„Dziewczę z kabaretu“

Następny program!

w roli tytułowej OSSA OSWALDA

Kronika Olkuska.

× **ŻNIWA.** W okolicy Olkusza żniwa rozpoczęto na dobre. Na gruntach piaszczystych żyta prawie sprzągnięte z pól. Tegoroczne żniwa wbrew przewidywaniom zostały przyspieszone wskutek panujących niezwykle upałów.

× **KRADZIEŻ PODCZAS POŻARU.** Podczas niedawnego pożaru u p. Manterysa w Rabsztynie, dopuściła się kradzieży garderoby damskiej, 250 zł. i 5 rubli złotych, służąca poszkodowanego. Weronika Latos, lat 17, rzekomo z Jędrzejowa. Po zameldowaniu o kradzieży podejrzenie padło na Latosównę, która wobec policji przyznała się do kradzieży tych rzeczy, oraz pieniędzy. Garderobę ukryła w krzakach ruin zamku rabsztyńskiego, pieniądze zaś w kamienicach tych ruin. W czasie badania innych osób, Latosówna zbiegła, zabrawszy przedtem ukryte pieniądze. Zarządzone pościgi narazie nie dały żadnych wyników.

× **OGROMNY POŻAR LASÓW POD OLKUSZEM.** Przez cały dzień poniedziałkowy płonęły lasy obok toru kolejowego w kierunku Bolesławia. Setki ludzi i wszystkie straże okoliczne brały udział w akcji ratowniczej. Straty nieobliczalne. Szczegóły podamy w najbliższym numerze.

× **PRZECIWKO ZAMACHOWI NA RADJOFONJE.** 22 bm. odbyło się zebranie radjoamatorów w Olkuszu przeciwko uchwałę Sejmiku olkuskiego w sprawie opodatkowania na rzecz Sejmiku odbiorników lampkowych w wysokości 10 zł. od sztuki, jako od przedmiotu zbytku. Zebrani wyrazili jaknajenergiczniej protest i wystosowali do woje-

wództwa Kieleckiego odpowiednią prośbę o zniesienie tej bezprawnej uchwały Sejmiku. Jednocześnie na zebraniu składali sprawozdanie z działalności zarządu: pp. Mogensen, Nocoń i Kondek. W okresie od grudnia r. ub. do chwili obecnej urządzono kilkanaście bezpłatnych audycyj na wsi, tj. w Kluczach i okolicy, które cieszyły się ogromną frekwencją. Audycje te urządzał swoim aparatem p. Mogensen. Również kilkanaście audycyj urządzonych było w szkole powsz. nr. 1 w Olkuszu przez p. Nononia. Skonstatowano ogólnie brak zainteresowania ze strony członków, nieplacenie składek itd., co ujawnie odbija się na intensywniejszej działalności Koła olkuskiego. Na wniosek delegatów z Klucz i Bolesławia postanowiono utworzyć w tych miejscowościach filje Koła olkuskiego. Z zarządu koła olkuskiego wystąpili pp. dr. Krzyszkowski (prezes) i Kondek (sekretarz). Uzupełnienie zarządu, tj. wybór nowych członków na miejsce ustępujących, odbędzie się w tych dniach.

Modernizacja mactometa i zina W JUGOSŁAWJI.

Wśród mahometan jugosłowiańskich już od dłuższego czasu ścierają się z sobą ostro dwa kierunki, reformatorski i konserwatywny. Kierunek pierwszy, reprezentowany przez najwyższego dygnitarza kościelnego w Bośni i Hercegowinie, Reiss-Ul-Ulema-Dżemaludin-Effendi - Czauszewicza, który w roku ubiegłym odbył dłuższą podróż po Turcji, gdzie zapoznał się z dziełem reformatorskim Kemala Paszy, domaga się przeprowadzenia w życiu muzułmanów jugosłowiańskich całego szeregu reform na

wzór reform tureckich. Przeciwno dążeń tym, z całą stanowczością występują przedstawiciele kierunku konserwatywnego, którzy za żadną cenę nie chcą zrywać ze starymi tradycjami islamu. Do szczególnie ostrej walki doszło między obu kierunkami w związku ze zgłoszonym przez reformatorów wnioskiem, co do rewizji przepisów o noszeniu zasłon przez kobiety. Walka ta zakończyła się w tych dniach zwycięstwem reformistów, albowiem najwyższa instancja islamu w SHS., tak zw. kurja hodżów w Serajewie, wydała przed kilku dniami orędzie do wiernych, w którym zarządza, że kobiety poświęcające się służbie publicznej i studjom, mogą chodzić bez zasłony na twarzy i nosić sukienki z krótkimi rękawkami.

Rzeczy ciekawe

WYNALEZEK W DZIEDZINIE KINEMATOGRAFJI.

W mieście kinematografu w Hollywood zgłoszony został ostatnio nowy niezwykle oryginalny wynalazek. Jednemu z inżynierów udało się mianowicie skonstruować aparat, który pozwoli dyrekcjom wytwórni filmowych zorientować się, które filmy i jacy aktorzy mają największe powodzenie wśród publiczności. Aparat ten rejestruje mianowicie wszelkie objawy zadowolenia, jakie zaobserwować można w kinematografach w czasie wystawiania filmów. I tak notuje aparat wielkość śmiechu, oraz wszelkie inne oznaki zadowolenia, czy też niezadowolenia publiczności. Dyrekcje filmowe zamierzają wynalezionej aparat zastosować w

licznych kinoteatrach, ażeby w ten sposób orientować się w upodobaniach publiczności.

JAK SIĘ MIERZY PIĘKNOŚĆ W AMERYCE?

W Galveston, jak wiadomo, odbył się międzynarodowy konkurs piękności, na którym przyznano pierwszą nagrodę Amerykance. Wiadomo, jak się odbył sąd, nie wszyskimi przeciętnie wiadomo, w jaki sposób mierzono i oceniano piękność kandydatek. Klasyfikacja pięknych dam odbywała się przy pomocy zegara - sekundnika, który wskazywał najdokładniej, jak długo — ile minut — trwały oklaski, jakimi witała publiczność każdą z wstępujących na estradę kandydatek do tytułu królowej piękności. Kandydatka, którą oklaskiwano mniej niż 15 minut, nie była dopuszczana wogóle do konkursu decydującego.

Program radiowy

NA ŚRODĘ 25 LIPCA

KATOWICE:

- 16.40 — Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. Śl. Dyrekcji Kolei Państwowych i Dyrekcji Poczty i Telegrafów.
- 17.00 — Transmisja z Krakowa. Audycja dla młodzieży.
- 17.25 — Odczyt p. t.: „Piękno muzyki Chopina“ (z ilustracją muzyczną) — wygl. prof. Karol Hlawiczka.
- 18.00 — Transmisja muzyki tanecznej.
- 19.00 — Rozmaitości
- 19.20 — Pogadanka z działu: „Gospodyni Ślaska“ — wygl. p. K. Nitschowa.
- 19.50 — Lektura w języku francuskim.
- 20.50 — Transmisja koncertu kameralnego z Warszawy.
- 22.00 — Sygnał czasu oraz komunikaty: lotniczo-meteor., PAT. i sportowy.

HEMOROJDY

Czopki hemoroidalne Gaseckiego (z Kogutkiem) usuwają ból, swędzenie, pieczenie, krwawienie zmniejszają guzy (zylaki). Sprzedają większe aptek 5901

NAJUPORZĄDZONY BÓL GŁOWY

USUWA ORYGINALNE PROSZKI z KOGUTKIEM

Ostrzeżenie Przy kupnie należy akcentować i wyraźnie żądać tylko ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM“ Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu i wystrzegać się naśladownictw, uporeczywie polecanych w podobnem do naszego opakowaniu

HEMOROJDY

STAN ZAPALNY · KRWAWIENIE SWĘDZENIE

USUWA HEMORIN-KŁAWE

ZAKŁADY DUKARSKIE

TOW. „KURJER ZACHODNI“ S. A.

SOSNOWIEC, DĘBLIŃSKA 1. TELEF. 73.

WYKONYWUJĄ WSZELKIE ZLECENIA W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZĄCE

WŁASNA INTROLIGATORNIA I STEREOTYPOWIA

Crem „Lactolin“

nagrodzony złotym medalem na wystawie w Paryżu

Kto crem „Lactolin“ używa Ten bezwzględnie pigów Plam i wszelkich defektów Cery się wyzbywa. 4173

Zadać wszędzie.

Posady i prace.

Potrzebny pracownik fryzjerski. Sosnowiec—Piaski Oszczygiel dom Flaka 4169

Zawody Włocławskie posiadają 3 młodych ludzi, jako sekretarzy przy magistrach na oddziałach fabrycznych. Oferty do Administracji Kurjera Zachodniego pod „Zakłady“. 4126-3

Kucharka restauracyjna posiada 3 posady zaraz lub do większego prywatnego domu. Posiada świadectwa i rekomendacje. Wiadomość Kurjer Zachodni pod „Kucharka“ 4181

Szofer z długoletnią praktyką potrzebny na ciężarowy samochód do papierni Sławniów poczta P.lloa. 4176-3

Kupno i sprzedaż.

Działka niemieckie i krajowe nowe i używane Katowice, Rynek 8 Tel. 1013 3918-6

Wolant i szyciarnia tańdo do sprzedania Wiadomość: Janota Czeski 4151-3

Piekarnia z całym urządzeniem wraz do sprzedania. Dąbrowa Górnicza M. Konopnickiej 32. 4170

Samochód 8-24 Breonabor otwarty starter, światło, wa wzorowym stanie sprzeda Cieszno, Sosnowiec Piłsudskiego 95 tel. 7-89. 4177

Nauka i wychowanie.

CIECZESZ OTRZYMAC POSADĘ

Musisz ukończyć kursa tachowoskorspondencyjne prof. Sekulowicza. Warszawa, Żorawa 42. Kursa wyuczają listownie: ocnatęri, rachunkowości kucpieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania, na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego pisania, (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. Znajajcie prospektów.

Udziałem lekcji i konwersacji języka francuskiego. Wiadomość w Administracji. 4172

Zgubione dokumenty.

Smagłowski Jan odczławił zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Pińcaów. 4103-3

Roman Bomba zgubił książkę wojskową, wydaną przez PKU. Sosnowiec. 4174-3

Kowal Antoni zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU. Miechów i wyciąg z ksiąg ludności stałej gminy Kozłów. 4176-3

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-raniowy jakdo 4-szpaltowy 60 gr.

W tekście . . . . . 45 .

W tekście, w kronice . . . . . 60 .

Za tekstem . . . . . 5 . 25 .

Nekrologi do 200 wierszy 50% taniej.

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.

Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.

Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.

Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. Sosnowiec: ADMINISTRACJA: Dęblńska Nr. 1. Telef. Nr. 73.